

Förhistoriskt boplatssområde vid Vitteby

Arkeologisk utredning vid Vitteby, Sunne socken och kommun, Värmlands län

VÄRMLANDS
MUSEUM

Värmlands Museum rapportserie 2022:10
Författare: Johan Richardson

VÄRMLANDS MUSEUM
Uppdrag

Box 335
651 08 Karlstad
Tel: 054 - 701 19 00
Fax: 054 - 701 19 98
E-post: museet@varmlandsmuseum.se
www.varmlandsmuseum.se

© 2022 Värmlands Museum

Förehistorisk boplats vid Vitteby

Arkeologisk utredning vid Vitteby, Sunne socken och kommun, Värmlands län

Dnr 22-270-0028

Johan Richardson
Uppdrag
Värmlands Museum

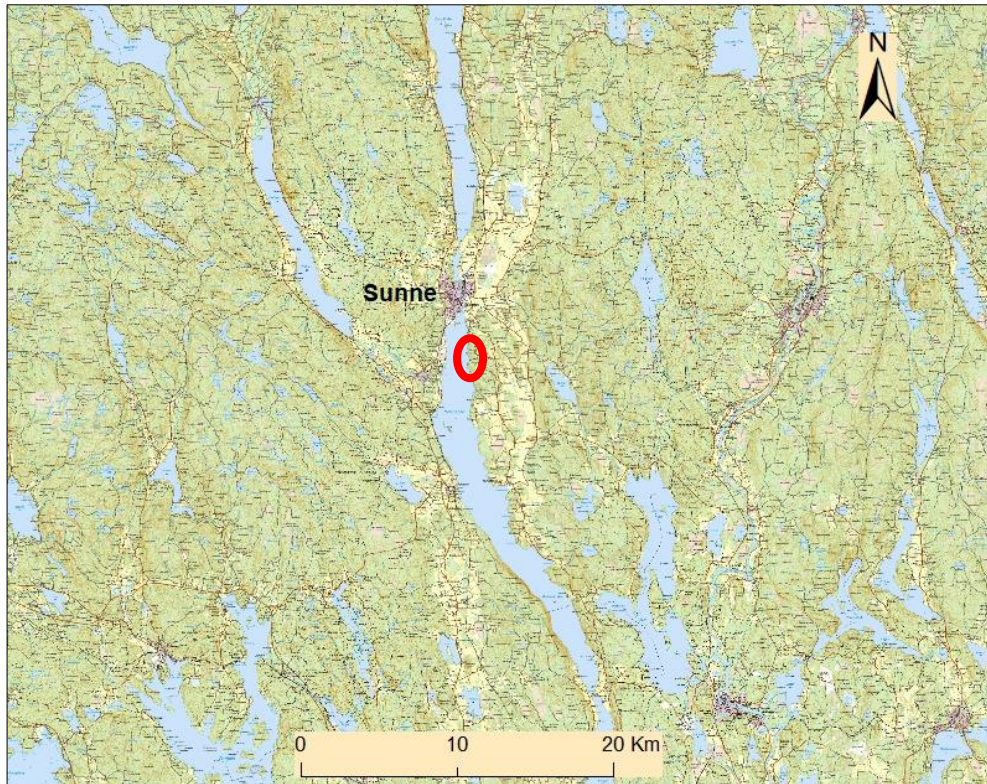
**VÄRMLANDS
MUSEUM**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	7
Bakgrund	7
Syfte	7
Områdesbeskrivning och fornlämningsmiljö	8
Arkeologiska undersökningar längs med Frykensjöarna	9
Genomförande	10
Förutsättningar och avgränsning	10
Metod	10
Resultat och tolkande avgränsningar	12
Förhistoriskt boplatssområde	13
Stolphål	13
Kulturlager	13
Skärvstensansamling	13
Grop och Ränna	13
Schakt 1 Skärvstensförekomst	14
Tolkande sammanfattning	16
Källor	17
Litteratur	17
Övriga uppgifter	17
Tekniska och administrativa uppgifter	18
Bilaga 1. Schakttabell	19
Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning	20

Omslagsbild: Översiktsbild på den ny påträffade boplatzen. Foto från öster, taget av Johan Richardson, Värmlands Museum.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Dnr MS2005/01156.
©Värmlands Museum

Figur 1. Utsnitt av terrängkartan med utredningsområdet belägenhet i landskapet inom röd cirkel. © Lantmäteriet Dnr MS2005/01156.

Figur 2. Utsnitt ur Terrängkartan som visar utredningsområdets belägenhet i landskapet. © Lantmäteriet Dnr MS2005/01156.

Inledning

Bakgrund

En arkeologisk utredning utfördes av personal från Värmlands Museum i april 2022 inom ett avgränsat utredningsområde vid Vitteby, Sunne kommun, Värmlands län (se figur 1 och 2). Uppdraget utfördes då Sunne kommun upprättat en detaljplan för 17 bostadshus med tillhörande infrastruktur i strandnära läge. Totalt uppgick utredningsområdet till en yta om cirka 18 000 m² varav en yta av omkring 310 m² undersöktes med sökschakt. Hela utredningsområdet inventerade med hand-GPS.

I utredningsområdet direkt närhet finns ett flertal förhistoriska gravar i form av rösen och stensättningar. Gravarna ligger dels söder om utredningsområdet längs med Frykens östra strand, dels nordost om utredningsområdet i relation till dagens åkermark. Gravarna som dateras generellt till bronsålder och äldre järnålder. Norr om utredningsområdet vid Torvnäs och Kolsnäsudden återfinns gravfält bestående av gravar från yngre järnålder. Sydväst om området finns en fornlämningsmiljö bestående av fossil åkermark samt en stensättning. I utredningsområdet och dess direkta närhet finns inga kända förhistoriska boplatser. I liknande miljöer har dock ett flertal förhistoriska boplatser påträffats vid bland annat Torvnäs, vid Bada bruk, Fasterud och vid Smedsby.

Syfte

Syftet med den arkeologiska utredningen var att utreda om fornlämningar skulle komma att berörs av det planerade arbetsföretaget. Skulle sedan tidigare okända fornlämningar påträffas var syftet att preliminärt avgränsa dessa inom utredningsområdet genom sökschaktning, alternativt provgröpar samt utifrån topografiska förutsättningar.

Resultatet från utredningen ligger till grund för Länsstyrelsen fortsatta tillståndsprövning och utgör ett underlag för eventuella kommande arkeologiska åtgärder. Resultatet utgör också underlag för kommunens fortsatta planering.

Områdesbeskrivning och fornlämningsmiljö

Utredningsområdet är beläget längs mellersta Frykens östra strand. Terrängen består av ett kuperat skogsområde som vid undersökningstillfället utgjordes av ett hygge som ligger i en östsluttning ned mot Fryken. Inom utredningsområdet finns ett flertal naturliga avsatser samt i den norra delen en mindre bäckravin.

Fornlämningsbilden vid Vitteby och det omgivande landskapet vittnar om att området varit attraktivt för bosättningar från åtminstone bronsålder och framåt. Arkeologiska lämningar från stenålder är fåtaliga i detta landskapsutsnitt. I centrala Sunne, cirka tre kilometer norr om utredningsområdet har man påträffat en triangulär pilspets i relation till sundet. Tvärs över Fryken vid Tremansbacken har man vid schaktning under 2000-talet påträffat två tunnackiga yxor av diabas samt flinta. Dessa yxor dateras generellt till tidig neolitikum (cirka 3800–3300 f.Kr.; KMR).

Under bronsålder och äldre järnålder antyder den omgivande fornlämningsbilden att det sker en bebyggelseexpansion längs med Frykensäarna. Omkring 200 kända rösen och stensättningar från bronsålder och äldre järnålder återfinns längs med sjösystemet. Gravarna ligger antingen samlade på gravfält, i koncentrationer eller ensamliggande. En majoritet av dem ligger längs med den östra sidan av Fryken och med en tydlig koppling till vatten. Söder om utredningsområdet återfinns både ensamliggande gravar samt koncentrationer och gravfält. Det största gravfältet återfinns väster om Hulten och består av tio rösen och två stensättningar (L2006:9027). Kunskapen om var de samtida boplatserna är belägna i landskapet är dock begränsad. Utifrån nuvarande kunskapsunderlag tolkas dessa ligga i områden mellan gravkoncentrationer. Vid Torvnäs, söder om Sunne kyrka, har boplatser från brons- och äldre järnålder påträffats. Även en av de boplatser som påträffades vid en arkeologisk utredning vid Bada bruk år 2021 har tolkats härröra från bronsålder (Richardson 2022, Olsson 2014, KMR).

Under yngre järnålder indikerar fornlämningsbilden att det sker en förtätning av bebyggelse inom avgränsade landskapsutsnitt söder om Sunne tätort, vid Rottneros och vid Öjervik. Inom dessa områden återfinns lämningar i form av gravhögar som antingen ligger i koncentrationer eller samlade på gravfält. Gravhögarna indikerar att det funnits samtida gårdar i närområdet. Sydväst om utredningsområdet finns en fornlämningsmiljö som utgörs av fossil åkermark samt en stensättning. Vid en arkeologisk forskningsundersökning av den fossila åkermarken år 1997 ¹⁴C-daterades ett lager av äldre markyta under ett odlingsröse till perioden 729–977 e.Kr. Dateringen bidrog till tolkningen att odling påbörjats inom området under yngre järnålder och fortsatt in i historisk tid (Myrdal-Runebjer & Nilsson 1998).

Den medeltida och historiska bebyggelsen är känd genom skriftliga dokument i form av jordeböcker. I dessa böcker finns uppgifter om gårdar och dess läge, storlek, ägares namn samt jordbrukets avkastning. I utredningsområdets närhet sker en etablering av ett flertal gårdar under 1500- och 1600-tal. Askersby, Häljeby, Vitteby och Östra Ingersby etableras under 1500-talet och Persby, Mellby, Arvidstorp och Munkebacka är exempel på gårdar med äldsta belägg under första halvan av 1600-talet (Ortnamnen i Värmlands län 1923).

Arkeologiska undersökningar längs med Frykensäarna

Frykensäarna och de förhistoriska gravarna som ligger längs med sjösystemet tilldrog sig intresse redan under den värmländska arkeologins barndom under 1700 – talet. Under 1770-talet undersökte prästen Erik Fernow ett antal rösen utanför Torsby, vilket resulterade i fynd av bland annat hästben. Om benen, som av Fernow tolkades som en jättes ben, hörde till den ursprungliga gravläggningen är osäkert. På 1920-talet undersökte doktor Arvid Enqvist och amanuens Sven Erlandsson ett antal rösen i Sunne och Fryksände socknar. År 1922 undersökte de delar av det 30 meter stora röset vid gravfältet L2006:9027 som ligger omkring 1,5 kilometer söder om utredningsområdet. Vid undersökningen påträffades obrända ben som tolkades utgöra människoben, kol samt en järnkniv. Enqvist och Erlandsson kom i samband med undersökningarna även att kartera gravfältet vid Lapnäsudden vilket utgörs av rösen och stensättningar samt ett kulthus av stengrundstyp (Olsson 2014:23ff).

Under 2000-talet har ett antal arkeologiska undersökningar genomförts längs med mellersta och norra Fryken i liknande fornlämningsmiljöer som den nu aktuella.

Den mesolitiska närvaron

Spåren efter den äldre stenåldern består dels av lösfynd av stenyxor, dels av inventerade och undersökta boplatzlokaler. År 2008 genomförde Värmlands Museum en arkeologisk undersökning av den mesolitiska boplatzen L2005:6441 i närheten av Västanvik, söder om Torsby centralort. Boplatzen som tolkades utgöra en vistelseplats som nyttjats vid ett fåtal tillfällen daterades till perioden 7000 – 6500 f.Kr. Fyndmaterialet bestod främst av avslag och splitter men även föremål i form av en trindyxa, knackstenar, avslagsskrapor, spån, en borrarpspets samt ett möjligt hänge påträffades (Olsson 2008). År 2021 genomförde Värmlands Museum en arkeologisk utredning vid Bada Bruk, norr om Lysvik som resulterade i att två förhistoriska boplatser påträffades. Den större av boplatserna har utifrån fyndmaterial samt anläggningarnas urlakningsgrad tolkats utgöra en mesolitisk boplatz. Fynden bestod av avslag, skrapor samt en kärna och anläggningarna utgjordes av kokgropar, härदार samt möjliga härदार/skärpstensansamlingar (Richardson 2021).

Brons- och äldre järnålderns boplatser

Under perioden 2003 – 2012 genomförde Värmlands Museum arkeologiska undersökningar vid Torvnäs, söder om Sunne kyrka, vilket resulterade i ett flertal förhistoriska boplatser påträffades. År 2006 slutundersöktes två av dessa boplatser (L2005:6498 & L2005:6591), vilka daterades till äldre och yngre bronsålder. Troligen utgör de en och samma boplatz som delvis blivit förstörd av kyrkan och kyrkogårdens utbredning. Boplatserna innehöll anläggningar i form av gropar, en kokgrop samt ett möjligt stolphål och fynden utgjordes bland annat av keramik, avslag, brända ben och bränd lera. Ytterligare fem boplatzlokaler söder om Sunne kyrka som daterats till bronsålder och äldre järnålder har delundersökts (Olsson 2007). Den mindre av boplatzlokalerna vid Bada Bruk tolkades utifrån fyndmaterial, anläggningarnas tydlighet samt den omgivande fornlämningsbilden utgöra en bronsåldersboplatz (Richardson 2021).

Genomförande

Förutsättningar och avgränsning

Den arkeologiska utredningen genomfördes den 21–26 april 2022 under goda väderförhållanden. Utredningsområdet utgjordes av ett 18 000 m² stort område som i väster följer Frykens strand och i öster den äldre landsvägen. Terrängen utgörs av en kuperad terräng som ligger i en västsluttning. Inom området finns ett flertal naturliga avsatser samt en äldre bäckravin som låg i en öst-västlig riktning. Vid utredningstillfället var delar av området vattensjukt på grund av tjällossning.

I början av utredningen genomfördes en okulär besiktning av utredningsområdet, vars syfte var att göra en bedömning om var i området det fanns en ökad potential för nyfynd av fornlämningar. Totalt pekades tolv ytor ut som goda boplatslägen. Dessa lägen bestod av flacka eller svagt sluttande stenfria avsatser. Vid utredningstillfället var två av dessa ytor vattensjuka vilket bidrog till att de kom att utgå.

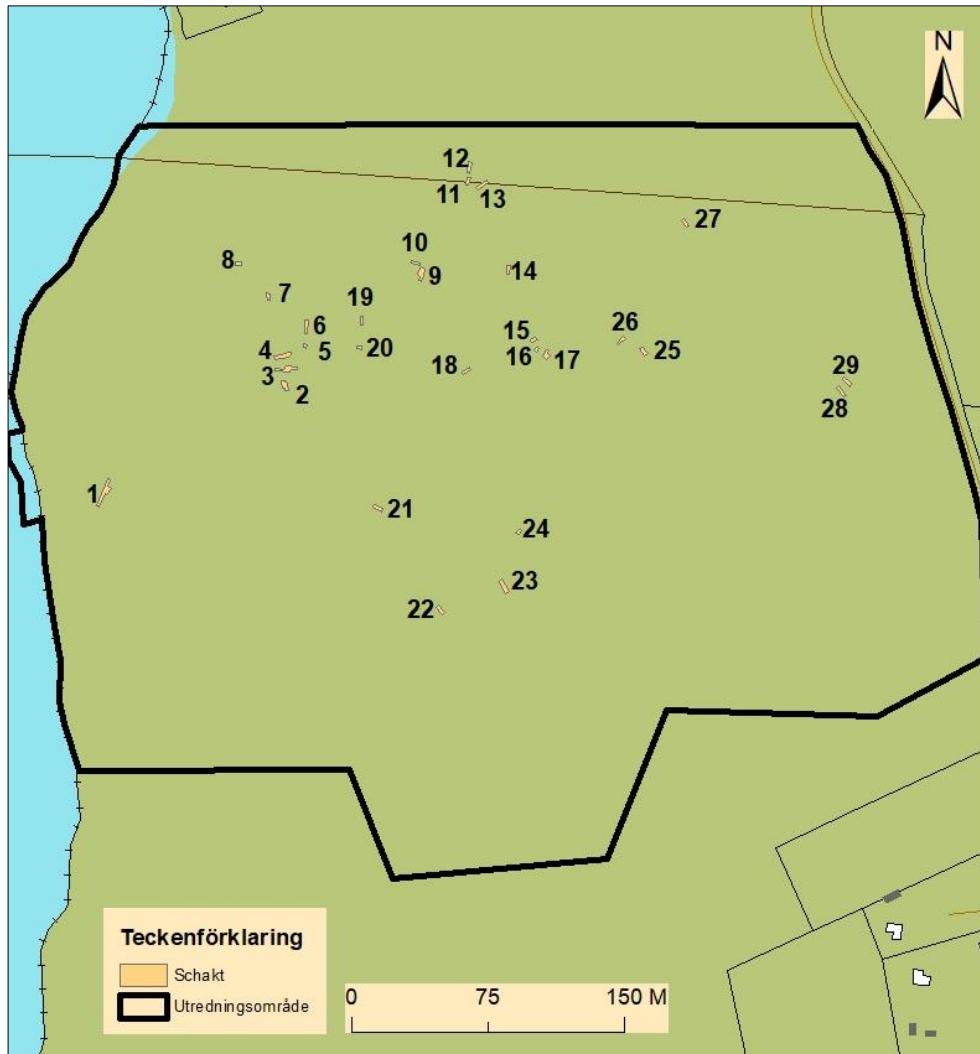
Metod

Schaktningen genomfördes skiktvis med en grävmaskin med en 1,7 meter bred skopa under överseende av två arkeologer. Där misstänkta arkeologiska lager framkom avstannades maskingrävning och handgrävning vidtog. Sammanlagt grävdes 29 sökschakt som varierade mellan 1,9 - 16 meter i längd, majoriteten av schakten var 1,7 meter breda och mellan 0,1–0,3 meter djupa. En ansamling av sten torvades av med maskinunderstöd för att avgöra om denna utgjorde en förhistorisk grav. Hela utredningsområdet inventerades med hand-GPS.

Påträffade lämningar och schakt dokumenterades skriftligen och med digitala foton. Schakt, anläggningar och fynd mättes in med GPS (GNSS med nätverks-RTK). Efter fältarbetet vidarebearbetades de inmätta filerna genom ett tillägg i programmet Arcmap 10.8. Schakten finns beskrivna i Bilaga 1: Schakttabell, och anläggningarna finns beskrivna i Bilaga 2: Anläggningsbeskrivningar.

Figur 3. Sökschaktning i utredningsområdets centrala delar. Foto från nordost

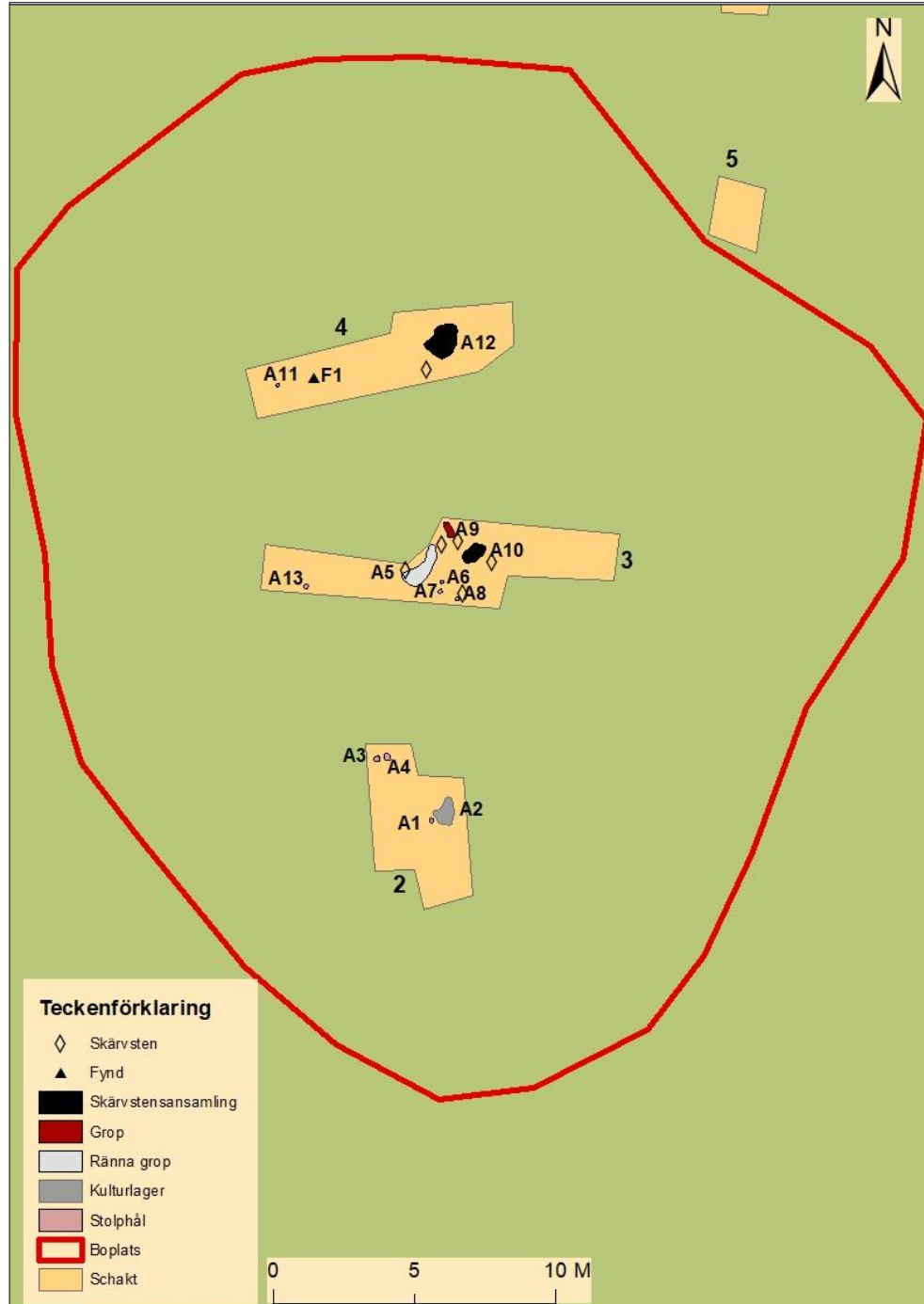
Figur 4. Schaktens placering i utredningsområdet.

Figur 5. Foto över det nordvästra delen av utredningsområdet.

Resultat och tolkande avgränsningar

Den arkeologiska utredningen resulterade i att en sedan tidigare okänd fornlämning påträffades. I följande avsnitt redovisas resultatet av utredningen utifrån de schakt som generade arkeologiska lämningar. Dessa utgörs av schakt 1, som generade fynd av skärvsten, samt schakt 2 - 4 som generade en nypåträffad fornlämning i form av ett boplatsoområde. Fyndtomma schakt redovisas i Bilaga 1 (Schakttabell).

Figur 6. Boplatsoområdets avgränsning samt anläggningars och fynds läge inom utredningsområdet.

Förhistoriskt boplatsoområde

Den sedan tidigare okända fornlämningen utgörs av ett förhistoriskt boplatsoområde som påträffades genom sökschaktning. Fornlämningens avgränsning har fastställts genom fynd och anläggningars spridning i schakten samt utifrån topografiska förhållanden (se figur 6).

Boplatsoområdet utgörs av en cirka 37x32 meter stor yta som ligger på en naturlig avsats mellan slänt och sluttning omkring 150 meter öster om Fryken. Sammanlagt grävdes tre sökschakt, schakt 2,3 och 4, som samtliga generade arkeologiska anläggningar och fynd inom boplatsoområdet. Sammanlagt påträffades 13 anläggningar samt ett fynd inom sökschakten (se figur 6).

Fornlämningen avgränsades utifrån följande kriterier

- I norr avgränsas boplatso mot sankmark/vattensjuk mark.
- I nordost avgränsas boplatso gentemot schakt 5 södra del.
- I öst avgränsas boplatso mot slänt.
- I syd avgränsas boplatso mot större stenblock.
- I väst avgränsas boplatso mot brant sluttning.

Stolphål

A1 utgjordes av ett stolphål, 0,18x0,12 m (NNV-SSO). Fyllningen bestod i ytan av svart fet sand/grus.

A3 utgjordes av ett stolphål, 0,22x0,16 m (N-S). Fyllningen bestod i ytan av fet sand/grus med kolinslag.

A4 utgjordes av ett stolphål, 0,22 m i diameter. Fyllningen bestod i ytan av fet svart sand/grus med kolinslag.

A6 utgjordes av ett stolphål, 0,15 m i diameter. Fyllningen bestod in ytan av mörk fet sand/grus.

A7 utgjordes av ett stolphål, 0,15 m i diameter. Fyllningen bestod in ytan av mörk fet sand/grus.

A8 utgjordes av ett stolphål, 0,15 m i diameter. Fyllningen bestod in ytan av mörk fet sand/grus.

A11 utgjordes av ett stolphål, 0,12 m i diameter. Fyllningen bestod i ytan av svart sand/grus med kolinslag.

A13 utgjordes av ett stolphål, 0,19x0,16 m (N-S). Fyllningen bestod i ytan av mörk fet kolhaltigt grus.

Kulturlager

A2 utgjordes av ett kulturlager, 1x0,4–0,6 m (N-S). Fyllningen bestod i ytan av grå-svart sand samt en skärvig sten.

Skärvtensansamling

A10 utgjordes av en skärvtensansamling, 1x0,55 m (NNO-SSV), bestående av 10-tal skärvtensar.

A12 utgjordes av en skärvtensansamling, 0,9x0,82 m (NNO-SSV), bestående av sju skärvtensar samt ett tiotal mer rundade stenar. Anläggningen var svåravgränsad förutom i öst.

Grop och Ränna

A5 utgjordes av en ränna/grop, 1,58x0,38–0,68 m (NNO-SSV). Fyllningen bestod i ytan av mörkbrunt grus med enstaka skärvtensar samt en skörbränd sten.

A9 utgjordes av en grop, 0,55x0,3 m (NV-SO). Fyllningen bestod i ytan av svart sand/grus med kolinslag.

Ett fynd av en malstenslöpare påträffades inom ytan. För mer information om de påträffade anläggningar se Bilaga 2.

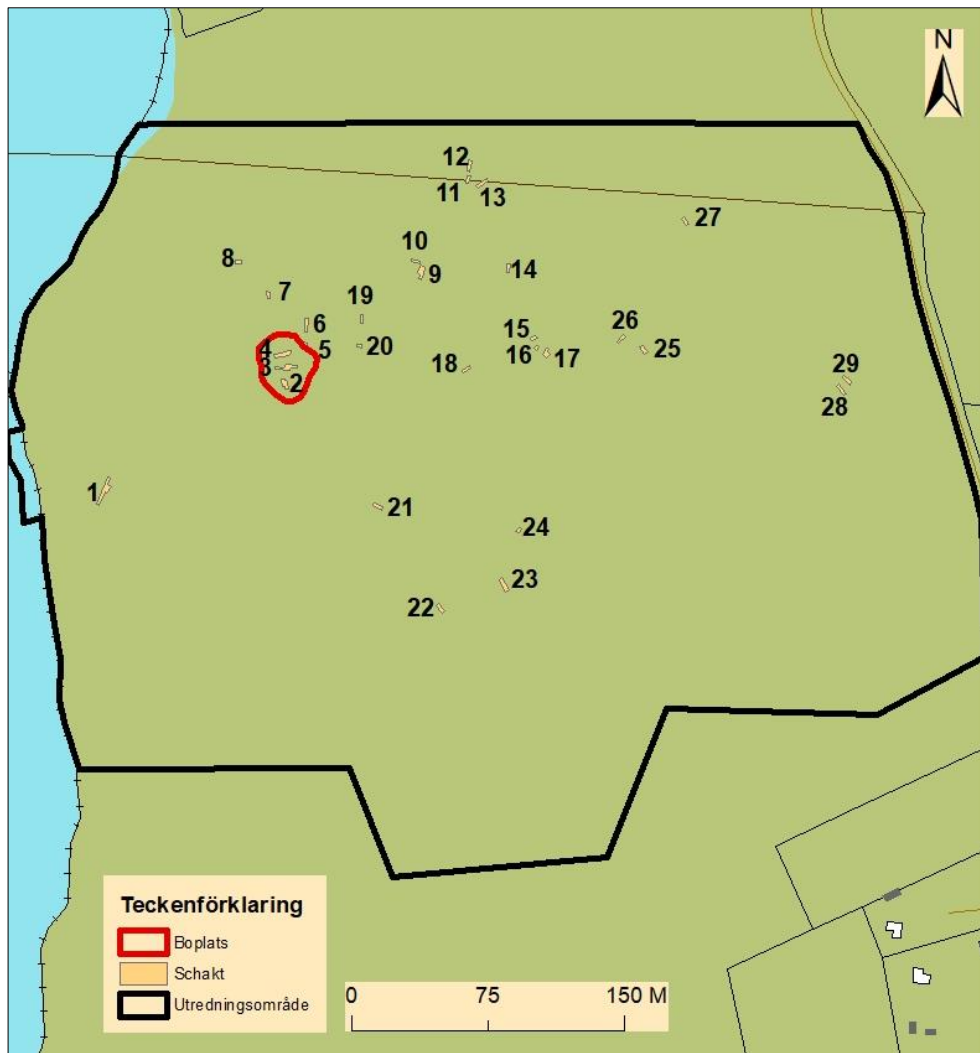
Figur 7 Anläggningar A1 och A2.

Figur 8. Anläggning A10.

Schakt 1 Skärvestensförekomst

Schakt 1 förlades till en naturlig avsats mellan en skarp sluttning i öster och sjön Fryken i väster. Inom schaktet påträffades sex skärvesten vilket medförde att schaktet breddades i en sydöstlig riktning. Ytan som gick att bredda var begränsad utifrån topografiska förhållanden samt större stenar/block. Inga ytterligare fynd eller anläggningar påträffades vilket medför att Värmlands Museum anser att fynden är för få för att registeraras som fornlämning.

Figur 9. Boplatsområdets belägenhet i utredningsområdet.

Tolkande sammanfattning

En arkeologisk utredningen genomfördes av personal från Värmlands Museum i april år 2022 inom en avgränsad yta vid Vitteby, Sunne socken och kommun, Värmlands län. Uppdraget utfördes då Sunne kommun upprättat en detaljplan för 17 bostadshus med tillhörande infrastruktur i strandnära läge inom utredningsområdet. Länsstyrelsen beslutade att en arkeologisk utredning skulle utföras vars syfte var att avgöra om okända fornlämningar finns inom utredningsområdet.

Vid utredningen grävdes sammanlagt 29 sökschakt vilket resulterade i att en sedan tidigare okänd fornlämning i form av ett förhistoriskt boplatsoområde påträffades. Den påträffade fornlämningen ligger på en flack avsats i en västsluttande terräng. Inom boplatsoområdet påträffades 13 anläggningar som utgörs av åtta stolphål, två skärvstensansamlingar, en grop, en grop/ränna samt ett kulturlager. Ett fynd av en malstenslöpare samt spridda skärvsten påträffades inom området. I schakt 1 norra del påträffades sex spridda skärvstenar. Inga ytterligare arkeologiska lämningar påträffades i schaktet när det breddades.

Boplatsoområdet påminner i dess karaktär, placering i landskapet och anläggningar och fynd om fornlämning L2021:8229 som utgörs av det mindre boplatsoområdet som påträffades vid Bada bruk år 2021. Båda dessa boplatsoområden ligger placerade på flacka lättdränerade avsatser i västsluttande terräng och innehöll ett flertal anläggningar men nästintill inga fynd. L2021:8229 tolkades vara en mindre boplatz från bronsålder/äldre järnålder. Även det nypåträffade boplatsoområdet i Vitteby tolkas utgöra en mindre boplatz som på ett preliminärt stadiet dateras till bronsålder - äldre järnålder. Denna tolkning bygger på anläggningarnas urlakningsgrad och den omgivande fornlämningsbilden. Att enbart ett fynd av en malstenslöpare påträffades indikerar att det inte rör sig om en boplatz från stenålder. Dessa innehåller generellt ett större fyndmaterial som främst består av avslag. Boplatsoområdet skulle kunna vara från yngre järnålder, dock tenderar dessa boplatser att ligga i relation till samtida gravar och gravfält och i relation till dagens åkermark.

Källor

Litteratur

- Myrdal-Runebjer E. & Nilsson S. 1998. *Röjningsröseområden i Fryksdalen – datering och resursutnyttjande. En arkeologisk och kulturgeografisk studie – Rapport över 1997 års kartering och arkeologiska undersökning av röjningsröseområde RAÄ 35:1 i Östra Ingersby, Sunne kommun.* Högskolan i Karlstad. Arbetsrapport 98:7
- Olsson, H 2007. *Bronsåldersboplatsen vid Torvnäs i Sunne.* Värmlands Museums rapportserie 2007:39
- Olsson, H. 2008. *En mesolitisk boplats vid Västanvik i Torsby. RAÄ 368, Fryksände socken, Torsby kommun, Värmlands län.* Värmlands Museum rapportserie 2008:49.
- Olsson, H. 2014 *På andra sidan vattnet. Bronsåldern i Värmland.* University of Gothenburg Department of historical studies. GOTARC Series C. Arkeologiska skrifter. NO 77. Göteborg
- Richardson, J. 2021. *Bada Bruk. Arkeologisk utredning vid Bada Bruk. Fryksände socken, Torsby kommun, Värmlands län.* Värmlands Museums rapportserie 2021:32
- Ortnamnen i Värmlands län 1923. *Del II Fryksdals härad.* Uppsala

Övriga uppgifter

Kulturmiljöregistret (<https://app.raa.se/open/fornsok/>)
Värmlands Museums Topografiska Arkiv

Tekniska och administrativa uppgifter

Värmlands Museums dnr:	22.270.0028
Länsstyrelsens dnr:	431-584-2022
Uppdragsgivare:	Sunne kommun
Typ av undersökning:	Arkeologisk utredning
Utförandetid: fältarbete:	21 – 26 april 2022
Fastighet:	Vitteby 1:15
Exploateringsyta:	18 000 m ²
Län:	Värmland
Landskap:	Värmland
Kommun:	Sunne
Socken:	Sunne
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH00
Inmätningssystem:	GNSS med nätverks-RTK
Projektledare:	Johan Richardson
Fältpersonal:	Hans Olsson, Johan Richardson
Foto (om en annat angivet):	Johan Richardson
Kvalitetssäkring:	Ellinor Larsson
Dokumentationshandlingar	Digitalt dokumentationsmaterial som mätfiler och fotografier samt handskrivna beskrivningar över schakt och sektioner förvaras på Värmlands Museum.
Fynd:	Tillvaratagna fynd förvaras på Värmlands Museum i väntan på fyndfördelning.
Godkänd av Länsstyrelsen:	2022-06-08

Bilaga 1. Schakttabell

Nr	Storlek	Riktning	Djup	Botten	Anläggning	Fynd	Övrigt
1	16x1,7–3,58 m	NV-SO	0,22–0,3	Ljusbrun sand och grus		6 löst liggande skärvsten	Breddat i Ö utifrån fynd av skärvsten
2	5,9x1,7–3,4 m	NNV-SSO	0,2	Ljusbrunt grus	A1-A4		Kulturlagerrester S om A3, A4 samt A4
3	12,4x1,7–3,1 m		0,2	Ljusbrunt grus	A5-A10, A13	Skärvsten	
4	9,7x1,7–2,6 m		0,2–0,35	Ljusbrun sand	A11-A12	Skärvsten	
5	2,3x1,7 m	N-S	0,22	Ljusbrun sand			Enstaka stenar i schaktet, 0,1–0,3 m stora
6	7,4x1,7 m	OSO-VNV	0,2–0,3	Ljusbrun grus			Enstaka stenar i schaktet, 0,1–0,2 m stora
7	3,9x1,7 m	NNV-SSO	0,26	Ljusbrunt grus samt 3 stenar, 0,3–0,45 m stora			Schaktet var vattensjukt
8	3,6x1,7 m	O-V	0,26	Grus, delvis grov morän			Mycket sten i schaktet, 0,05–0,15 m stora
9	7,2x1,7–3,2 m	N-S	0,24	Mjåla med inslag av småsten			
10	5x1,7 m	O-V	0,2	Mjåla med inslag av småsten			Vattensjukt
11	4,5x1,7 m	N-S	0,4	Grus			Stora stenar 0,4–1 m i schaktet
12	6,1x1,7 m	N-S	0,2	Grus			Stora stenar 0,4–1 m i schaktet
13	7,1x1,7 m	NO-SV	0,2–0,5	Mjåla med inslag av sand och 0,2–0,3 m stora stenar			
14	4,9x1,7 m	N-S	0,3–0,5	Lerinblandad sand			
15	3,7x1,7 m	NO-SV	0,2	Lera			Vattensjukt
16	1,9x1,7 m	NO-SV	0,2	Lera			
17	4,1x1,7–3,5 m	NNV-SSO	0,3	Mjåla			Något vattensjukt
18	5x1,7 m	ONO-VSV	0,15	Mjåla			Vattensjukt
19	5x1,7 m	N-S	0,15	Morän			Mycket sten i schaktet
20	2,6x1,7 m	ONO-VSV	0,22	Morän			Mycket sten i schaktet
21	5,2x1,7 m	O-V	0,3	Morän			Mycket sten i schaktet

22	5,1x1,7 m	NV-SO	0,25	Morän			Mycket sten i schaktet
23	7,7x1,7 m	NNV-SSO	0,15–0,3	Morän			Mycket sten i schaktet
24	3,2x1,7 m	N-S	0,15	Berg i dagen			
25	5,2x1,7 m	VNV-OSO	0,3	Ljusbrun/brun grusigt sand			Enstaka stenar
26	5x1,7 m	NNV-SSO	0,3	Morän			Mycket stenar i schaktet
27	4,6x1,7 m	NV-SO	0,25	Morän			Mycket stenar i schaktet
28	6,6x1,7 m	VNV-OSO	0,15–0,3	Morän			Mycket stenar i schaktet
29	5,4x1,7 m	VNV-OSO	0,1–0,2	Morän			Mycket stora stenar i schaktet

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning

Nr	Typ	Storlek	Fyllning	Övrigt
A1	Stolphål	0,18x0,12 m (NNV-SSO)	Svart fet sand/grus	
A2	Kulturlager	1x0,4–0,6 m (N-S)	Grå-svart sand	1 skärvig sten i ytan
A3	Stolphål	0,22x0,16 m (N-S)	Svart fet sand/grus samt kolinsalg	
A4	Stolphål	0,22 m i diam.	Svart fet sand/grus samt kolinslag	
A5	Ränna/grop	1,58x0,38–0,68 m (NNO-SSV)	Mörkbrunt grus	Enstaka skärviga sten i ytan varav 1 skörbränd
A6	Stolphål	0,15 m diam.	Mörk fet sand/grus	
A7	Stolphål	0,15 m diam.	Mörk fet sand/grus	
A8	Stolphål	0,15 m diam.	Mörk fet sand/grus	
A9	Grop	0,55x0,3 m (NV-SO)	Mörk fet sand/grus	
A10	Skärvstensansamling	1x0,55 m (NNO-SSV)	10-tal skärvsten	Fynd av ett möjligt avslag av grov kvarts
A11	Stolphål	0,12 m diam.	Svart sand/grus med kol	
A12	Skärvstensansamling	0,9x0,82 m (NNO-SSV)	7 skärvsten samt ett 10-tal mer rundade stenar	Svåravgränsad utom i O.
A13	Stolphål	0,19x0,16 m (N-S)	Mörk fet kolhaltigt grus	

VÄRMLANDS
MUSEUM